

ВИКОРИСТАННЯ ВЕБ-КАТАЛОГІВ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛІВ-ПРЕДМЕТНИКІВ

Литвиненко О.В.

Анотація. У статті розглядається питання використання одного із засобів пошуку потрібної інформації за допомогою веб-каталогів Google і Яндекс.

Ключові слова: веб-каталоги, підкаталоги, Інтернет-ресурси, рубрика, освіта, навчання.

Шкільна освіта України в контексті Болонської декларації спрямовується на узгодження зі світовими освітніми стандартами і призводить до використання у навчально-виховному процесі нових педагогічних технологій. Освіта до пріоритетів сьогодення відносить уміння оперувати такими технологіями і знаннями, що відповідають потребам інформаційного суспільства [1]. Нині вже не викликає сумніву, що навчання школярів стає ефективнішим, якщо вчитель володіє інформаційними технологіями і використовує ресурси і можливості Інтернету у своїй практичній діяльності, може оперувати й управляти інформацією.

Окремі аспекти щодо використання Інтернет-середовища досліджувались у роботах О.Н. Арестової, Я.С. Биховського та інших учених свідчать про те, що Інтернет-середовище дозволяє підвищити професійну компетентність, обмінятися досвідом роботи, знайти одноступенів, працювати над спільними проектами, що об'єднують педагогів і школярів, розширити коло спілкування, світогляд і т. ін.

Важливість творчого використання можливостей мережі Інтернет у середній і вищій освіті підкреслюється в роботах Е.Д. Патаркіна, Б.Б. Ярмахова, Тима О'Рейлі і програмними документами ЮНЕСКО.

Метою цієї статті є розкриття структуризації і використання веб-каталогів (Google, Яндекс), застосування їх в навчально-виховному процесі.

Інтернет на сьогоднішній день є тим інформаційним середовищем, яке щодня відвідують мільйони користувачів, маючи за мету не тільки отримати важливу для них інформацію, а й реалізувати природне бажання поділитися інформацією з іншими [2]. Тому дуже часто у результатах пошуку за ключовими словами просто неможливо знайти те, що насправді шукаєш. Сторінки з потрібною інформацією ховаються серед інших, які хоча й теж релевантні до ключових слів, усе ж не завжди можуть повністю задовольнити потребу в інформації. У таких випадках дуже корисним було б обмежити результати пошуку, спрямувавши їх у конкретному напрямку.

Нині таким потужним інструментом серед ресурсів Інтернету, можна назвати веб-каталоги, які поєднують передові технології пошуку різноманітної інформації з ресурсами сторінок Open Directory. Кажуть: хто володіє інформацією, той володіє світом, а, отже, метою створення веб-каталогу було — запропонувати користувачеві представницьку підбірку сайтів у кожній рубриці й полегшити пошук інформації в Інтернеті.

Веб-каталог — сайт, на якому зберігаються впорядковані за темами посилання на інші сайти. Спи-

сок тем, за якими відсортовано посилання має ієрархічну структуру (від загальних тем до підтем — загальної тематики) [3].

Веб-каталоги — це один із способів організації й категоризації сайтів. Це модерновані і тематично погруповані збірки сайтів.

Пошукові каталоги схожі на предметні каталоги громадських бібліотек. На початковій сторінці пошукового каталогу ми вибираємо тему, яка нас цікавить, потім у рамках теми вибираємо категорію, потім підкатегорію, і так далі, поки не отримаємо конкретний список Web-ресурсів, рекомендованих для перегляду.

Серед переваг пошуку інформації за допомогою веб-каталогів, можна назвати такі:

- рейтинг важливості сторінок;
- інтелектуальний пошук за розділами;
- інтеграція веб-пошуку;
- простий і зручний інтерфейс.

Сайти в рубриках розташовані за спаданням їхнього тематичного індексу цитування. Тематичний індекс враховує кількість посилань на сайт з інших сайтів, надаючи цим посиланням різну «вагу» (тобто значущість) залежно від авторитетності сайту, що посилається, і близькості його тематики.

Щоб завантажити веб-каталог у пошуковій системі Google, необхідно вибрати у меню сторінки <http://www.google.com.ua/> пункти **Ще/і багато іншого/Каталог**.

Після чого завантажуються головна сторінка Google-каталогу (рис. 1).

Рис. 1. Інтерфейс Google-каталогу

Для Яндекс-каталогу система завантаження простіша, подана на рис. 2.

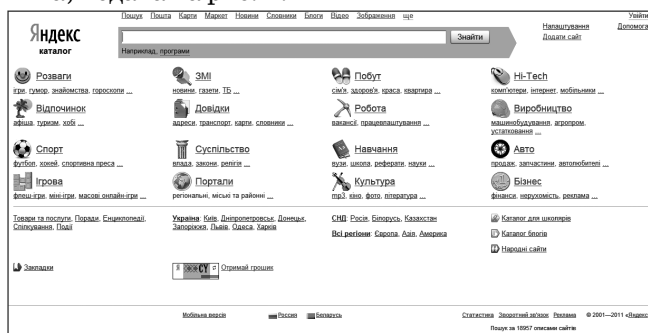

Рис. 2. Інтерфейс Яндекс-каталогу

Кожний веб-каталог використовує свою систему класифікації, але більшість каталогів також мають власну систему пошуку за короткими описами сайтів і назвами категорій, а не за вмістом веб-сторінок, як у пошукових службах.

Предметно зупинимося на категоріях, які безпосередньо стосуються вчителів-предметників, а саме: навчання, освіта, мистецтво, культура, Hi-Tech.

Категорія **Освіта** в Google-каталозі має такі підкатегорії, які подані на рис. 3.

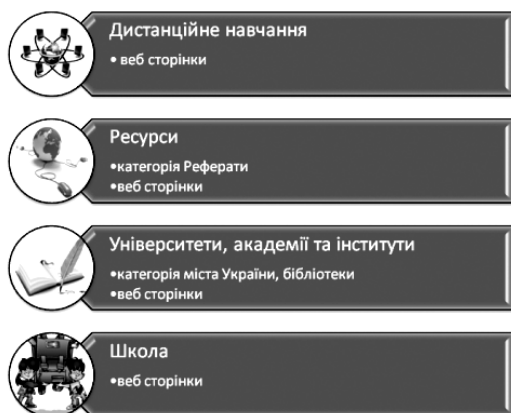

Рис. 3

У дужках біля кожної категорії відображається кількість веб-сторінок.

На веб сторінці категорії **Школа** (рис. 4) широко представлені: освітній портал для обміну і поширення педагогічного досвіду вчителів; асоціація загальноосвітніх закладів України; математика для школи тощо. Слід зазначити, що інформація в категоріях постійно змінюється.

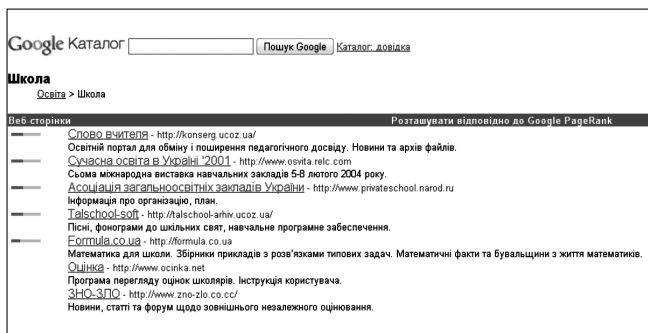

Рис. 4. Веб-сторінки категорії школа

Для вчителів суспільно-гуманітарного профілю пропонується каталог **Мистецтво**, до якого входять такі категорії:

- архітектура;
- дизайн;
- кіно;
- література;
- музика;
- мультиплікація;
- образотворче мистецтво;
- організації;
- ремесла;
- сценічне мистецтво;
- фольклор;
- фотографія;

Найбільш популярними за кількістю веб-сторінок є такі категорії, як: література, музика, ремесла (рис. 5).

Рис. 5

У каталозі **Наука** представлені категорії:

- агрономія;
- астрономія;
- біологія;
- географія;
- геологія;
- екологія;
- історія;
- математика;
- медицина;
- організації;
- суспільні науки;
- технології;
- фізика;
- хімія.

Достатньо цікавим є Яндекс-каталог **Навчання**, що містить у собі більше 1190 цікавих сайтів рубрики.

Тематичне дерево Яндекс-каталогу зроблене максимально просто. На першому рівні в ньому лише десять тем, а кількість рівнів у глибину не перевищує чотирьох. Проте, крім тем, у каталозі є низка додаткових ознак (фасет), що дають можливість уточнити характер ресурсів, які користувач хоче побачити в тематичних категоріях (рис. 6).

У Каталогі використовується кілька типів класифікації сайтів (рис. 7).

Крім того, дуже важливою є **Універсальна рубрика** Яндекс-каталогу, яка містить 10 сайтів, на яких можна знайти нормативно-правову базу, опис системи освіти в Україні, тощо:

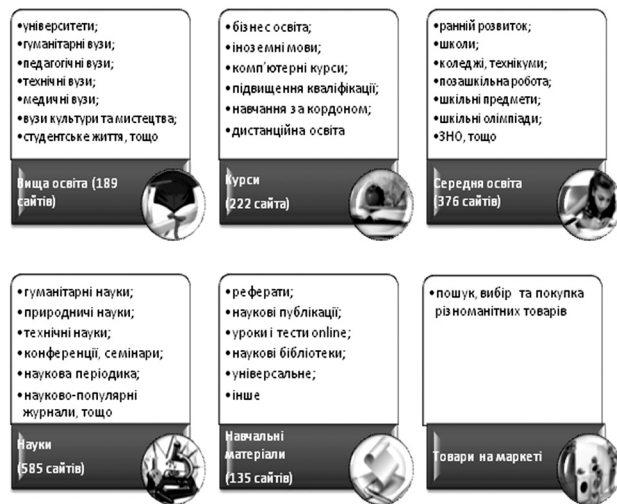

Рис. 6

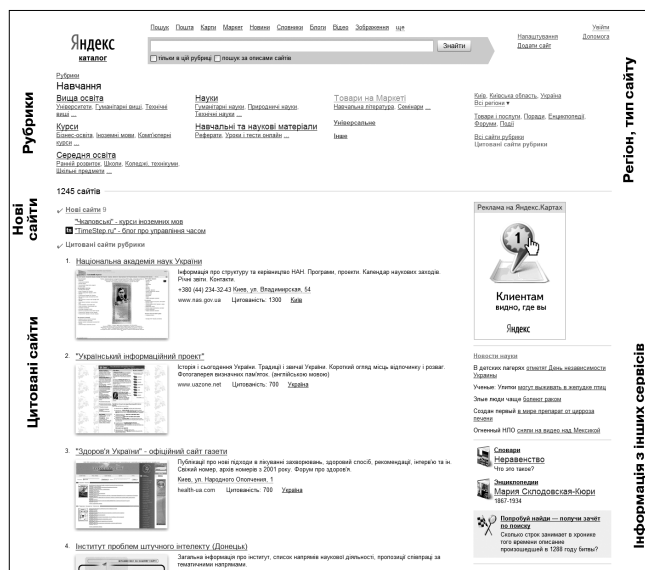

Рис. 7

• сайт Міністерства освіти і науки України — <http://www.mon.gov.ua/>;

Новини освіти та науки. Довідник ВНЗ. Законодавство у галузі. Про Болонський процес в Україні. Тематичні статті. Контакти молодіжних і студентських організацій. Каталог українських освітніх сайтів.

• Освітній портал — <http://www.osvita.org.ua/>;

Новини української освіти. Каталог вищих навчальних закладів; умови вступу. Огляд освітнього законодавства. Аналітичні статті. Контакти.

• «Osvita.ua» — освітній портал <http://osvita.ua/>;

База даних навчальних закладів (дитячі сади, школи, коледжі, вищі, курси тощо): контакти, напрями навчання, спеціальності та ін. Поради та статті.

• «Osvita.com.ua» — освітній портал України <http://osvita.com.ua/>;

Каталог вищих і середньо-спеціальних навчальних закладів України. Колекція рефератів і курсових із тематичним рубрикатором. Новини для абітурієнтів і студентів.

• «Parta» — український освітній портал <http://www.parta.com.ua/>;

Статті про освіту в Україні. Навчальні матеріали. Інформація і матеріали для викладачів. Форум.

• «Репетитор» — освітній портал <http://www.repetitor.ua/>;

Всеукраїнська база вакансій, резюме і навчальних закладів. Пошук за заданими параметрами і рубриками. Новини ринку працевлаштування та освіти.

• «JAE» — працевлаштування та освіта <http://jae.org.ua/>;

Інформаційно-аналітичне видання, присвячене ринку освіти. Рубрикатор. Архів номерів (зміст, деякі статті). Інформація для підписників і рекламодавців. Контакти редакції.

• «Сучасна освіта» — журнал <http://s-osvita.com.ua/>;

Нововведення і реформи в системі освіти. Освіта за кордоном. Можливість скачати плани уроків, сценарії святкових вечорів, тексти пісень про школу та ін.

• «Neuch.org» — сучасна освіта <http://neuch.org/>;

Перелік навчальних закладів Львова із зазначенням контактів: вечірні, приватні школи, університети та ін. Новини навчальних закладів. Статті і міфи про навчання за кордоном.

• «Shkola.lviv.ua» — освіта в Україні і за кордоном <http://shkola.lviv.ua/>.

У Каталогі в деяких типах сайтів може бути вказаний регіон. Ця додаткова інформація важлива для інформаційних сайтів, присвячених певному регіону, або для сайтів організацій, що мають офіс у цьому регіоні.

У блоці «Нові сайти» в розділах Каталогів ретуються сайти вибраної тематики, додані до Каталога не більше місяця тому.

Висновки. Отже, використання веб-каталогів має високий педагогічний потенціал, який може бути застосований професійним співтовариством і впроваджений у практичну діяльність, як учителів-предметників, так і школярів, студентів, батьків. Володіючи пошуком інформації у веб-каталогах, їх можна вільно використовувати в навчально-виховному процесі. Адже, нині веб-каталоги відіграють важливу роль в ефективності пошуку потрібної інформації на різноманітні тематики й допомагають зорієнтуватися у величезному масиві інформації, знайти саме те, що потрібно.

☆☆☆

Литвиненко О.В. Использование веб-каталогов в педагогической деятельности учителей-предметников

Аннотация. В статье рассматриваются вопросы использования одного средства поиска нужной информации с помощью веб-каталогов Google и Яндекс.

Ключевые слова: веб-каталоги, подкаталоги, Интернет-ресурсы, рубрика, образование, обучение.

Література

1. Концепція державної програми «Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці на 2006–2010 роки» [Електронний ресурс]. Доступ HTTP: <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof-tech/10/0001>.
2. Гуревич Р.С. Інформаційно-телекомунікаційні технології в навчальному процесі та наукових дослідженнях: навч. посіб. для студ. пед. ВНЗ і слухачів інститутів післядипломної освіти / Р.С. Гуревич, М.Ю. Кадемія. — К.: Освіта України, 2006. — 390 с.
3. Основи Інтернету: навчальний посібник. — 2-ге видання, доповнене та доопрацьоване / О. М. Левченко, І. О. Завадський, Н. С. Прокопенко — К.: Видавнича група BVH, 2009. — 288 с.: іл.